

Бондаренко О. О.,
студентка 3-К-1 курсу юридичного факультету
ННІЗДН НАВС

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБ, ІНСПЕКЦІЙ, АГЕНТСТВ

Система центральних органів виконавчої влади є складовою системи органів виконавчої влади, вищим органом якої є Кабінет Міністрів України.

Міністерства забезпечують формування та реалізують державну політику в одній чи декількох сферах, інші центральні органи виконавчої влади виконують окремі функції з реалізації державної політики.

Відповідно до Указу Президента України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» від 9 грудня 2010 р. № 1085 та Указу Президента України від 6 квітня 2011 р. № 370 «Питання оптимізації системи центральних органів виконавчої влади» в Україні діє 17 міністерств, а також інші ЦОВВ, які за своїм функціональним призначенням поділяються на: 1) державні служби, 2) державні інспекції, 3) державні агентства, 4) інші органи виконавчої влади зі спеціальним статусом [1, 2].

Основними завданнями центрального органу виконавчої влади є реалізація державної політики у визначеній Президентом України сфері, а також внесення пропозицій щодо її формування. Для реалізації цього завдання центральні органи виконавчої влади здійснюють такі функції та повноваження:

1. Надання адміністративних послуг;
2. Здійснення державного нагляду (контролю);
3. Керівництво об'єктами державної власності;
4. Внесення пропозицій щодо формування державної політики на розгляд міністрів, які спрямовують і координують їх діяльність;
5. Здійснення інших завдань, визначених законами України та покладених на них Президентом України [4, с. 409].

Центральні органи виконавчої влади можуть здійснювати одне або кілька визначених частиною першою цієї статті завдань. У разі якщо більшість функцій центрального органу виконавчої влади складають функції з надання адміністративних послуг фізичним і юридичним особам, центральний орган виконавчої влади утворюється як служба.

У разі якщо більшість функцій центрального органу виконавчої влади складають функції з управління об'єктами державної власності, що належать до сфери його управління, центральний орган виконавчої влади утворюється як агентство.

У разі якщо більшість функцій центрального органу виконавчої влади складають контрольно-наглядові функції за дотриманням державними органами, органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами, юридичними та фізичними особами актів законодавства, центральний орган виконавчої влади утворюється як інспекція [3, с. 99 - 100].

Аналізуючи попередню систему центральних органів виконавчої влади, що існувала до 2010 р., і налічувала понад 112 ЦОВВ свідчить про те, що система цих органів була неефективною, внутрішньо суперечливою та громіздкою, то нині чинне законодавство диференціює інші центральні органи

згідно з їх завданнями у системі органів виконавчої влади і механізмі держави загалом. З того часу відбувалося постійне збільшення кількості ЦОВВ, стихійна зміна їх статусу, і постійні реорганізації.

Це не давало змоги розмежувати їх функціональне призначення і правовий статус, визначити їх загальні та специфічні ознаки, що призводило до дублювання функцій та повноважень, їх невпорядкованості.

Зокрема, концепцією адміністративної реформи в Україні запропоновано таку нову функцію виконавчої влади, як надання «управлінських послуг», а «управлінські послуги» визначені як «послуги з боку органів виконавчої влади, що є необхідною умовою реалізації прав і свобод громадян». Адміністративна послуга є видом публічних послуг, і є її невід'ємною складовою [3, с. 266].

Тобто, в результаті реформування у одного органу виконавчої влади залишаються повноваження надання адміністративних послуг, і контролю результатів виконання цих послуг. Але за таких умов, можуть розвиватися межі юридичної відповідальності міністрів (керівників) органів ЦОВВ, їх заступників за результат надання адміністративних послуг населенню. Необхідним є спрощення процедури їх надання в цілому та вживання заходів запобігання корупції в цій сфері.

Таким чином, реорганізувавши центральні органи виконавчої влади та ЦОВВ зі спеціальним статусом змінивши їх назву, що існувала до адміністративної реформи на інші ЦОВВ (державні служби, інспекції, агентства) доречно зауважити, що їх сучасна назва не відповідає їхнім функціональним обов'язкам та в теорії законодавчого висвітлення цього питання спостерігається відсутність визначеності та системності в здійсненні їх функцій, повноважень та реалізації завдань.

З метою усунення прогалин, дублювання функцій центральних органів виконавчої влади доцільно в спеціальному нормативно-правовому акті чітко визначити функції цих органів, насамперед, основні – з формування державної політики та її реалізації, а також надання адміністративних послуг населенню. Тобто, одна й та ж функція або завдання не повинно закріплюватися за різними видами центральних органів виконавчої влади. Саме завдяки якісному реформуванню центральних органів виконавчої влади відбудеться підвищення ефективності державного управління в країні.

Список використаних джерел:

1. Указ Президента України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» від 9 грудня 2010 року № 1085/2010 (із змінами) // Законодавство України / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/documents/12584.html>.
2. Указ Президента України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» від 6 квітня 2011 року № 370/2011 (із змінами) // Законодавство України / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/documents/13340.html>.
3. Курс адміністративного права України: підручник В.К. Колпаков, О.В. Кузьменко, І.Д. Пастух, В.Д. Сушенко [та ін.] за ред. В.В. Коваленка. – К.: Юрінком Інтер, 2012. – С. 98-100; С. 262-267.

4. Погорілко В.Ф., Федоренко В.Л. Конституційне право України: підруч. / За заг. ред. проф. В.Л. Федоренка. – 3-вид., перероб. і доопр.; передмов. проф. В.В. Коваленка. – К.: КНТ; Видавництво Ліра-К, 2011. – С. 404-412.

Бурлаченко К. І.,
студент КМ-2А курсу ННІЗДН НАВС

В'ЇЗД ТА ВИЇЗД З УКРАЇНИ ІНОЗЕМЦІВ ТА ОСІБ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА

Умовою використання позитивного потенціалу міжнародної міграції та мінімізації її негативних наслідків є розробка та впровадження належної міграційної політики. Її основні принципи та цілі необхідно визначити законодавчо шляхом затвердження Концепції державно міграційної політики України. Щоб стати дороговказом для влади та суспільства, цей документ повинен відповідати стратегічним цілям розвитку держави, базуватися на глибокому розумінні міграційної ситуації, забезпечувати комплексність заходів щодо регулювання міграцій та їхню наукову обґрунтованість, користуватися підтримкою та розумінням громадськості.

Проблематика інституційно-законодавчого забезпечення міграційної політики існує з моменту зародження української державності і до сьогодні. Найдискусійнішими питаннями наразі є концептуально-правові розробки Державної концепції міграційної політики по відношенню до країн ЄС і Росії для вирішення проблемних питань, які виникають при в'їзді чи виїзді з України іноземців та осіб без громадянства.

Політика у сфері міграції повинна формуватися в рамках довгострокової стратегії розвитку країни, мати комплексний, різнорівневий характер, забезпечуватися скоординованою діяльністю різних відомств, базуватися на науково обґрунтованих підходах, мати розуміння та підтримку в суспільстві.

Аналіз міграційної ситуації у світі та в Україні, а також прогнозних оцінок соціально-економічного та демографічного розвитку країни дає змогу визначити стратегічну мету міграційної політики як збереження власного населення та його поповнення ззовні на основі певних етнічних, професійно-кваліфікаційних, вікових та інших критеріїв.

Таким чином, у країні існують значні прогалини в законодавчому регулюванні міграційних відносин. Проте без чіткого визначення пріоритетних напрямів міграційної політики України (чи потрібні країні іммігранти) міграційне законодавство розвиватиметься фрагментарно, без загальної концептуальної лінії. Необхідна розробка Концепції міграційної політики або Міграційного кодексу України (кодифікованого нормативно-правового акту).

Тенденції міграційних процесів і пов'язані з ними проблеми соціально-економічного розвитку вимагають удосконалення української міграційної політики на основі відповідного законодавчого та інституційного забезпечення. Також потребує вдосконалення та поліпшення умов та порядку в'їзду та території України, виїзду за її межі, свободи пересування територією України іноземців та осіб без громадянства.